

Kvindelig Værnepligt*).

Idet jeg gaar ud fra, at de forskellige Udvalg, som nedsattes paa Mødet i Kolding i Sommer, nu er traadt sammen til Arbejde, men dog endnu ikke er naaet ud over det mere forberedende Stadium, turde Tidspunktet være gunstigt for at fremsætte nogle Meninger mod et bestemt af disse Udvalgs Opgaver og mod den *Tendens*, som her gør sig gældende.

Jeg tænker paa det Udvalg, der skal behandle Spørgsmaalet om Nyttens og Nødvendigheden af at faa en Lov for *tvungen Undervisning i Barnepleje og Madlavning*: Dygtiggørelse til Hustru og Moder for *alle Landets Kvinder* — en, som den ogsaa kaldtes, Art *kvindelig Værnepligt*, at af-tjene engang i Alderen mellem 14. og 20. Aar.

Jeg var til Stede i Kolding og hørte Fru Thora Knudsens indledende Foredrag om dette Emne, et Foredrag, der visselig var baaret af de varmeste Ønsker om at forbedre de daarlige Hjem ved at faa Lovens Støtte, saa alle Kvinder maatte lære, hvorledes et spædt Barn skal behandles og sund, nærende Kost tillaves o. s. v.

Misèren i saa mange Hjem, saaledes omtrent faldt Fru Knudsens Ord, er de mange ukyndige Husmødre; men de gode Hjem er Samfundets Grundvold, saa dem kan vi ikke undvære. Videre udtalte Fru Knudsen, at det netop var den Anke, at Hjemmene vilde lide derved, som Kvinde-sagens Modstandere stadig fare frem med mod Kvindernes Delagtighed i det offentlige Liv — lad os derfor modbevise denne Paastand ved at værne om og søge at forbedre Hjemmene.

Efter Foredraget viste det sig af den efterfølgende Diskussion, at den tvungne Undervisning havde saavel Forsvarere som Modstandere indenfor Forsamlingen; men naar man møder — som de fleste — paa Forhaand helt eller delvis ukendt med Spørgsmalets Rækkevidde og dets Udformning i Enkeltheder, maa de Udtalelser, der saaledes kommer, mere anses som Udtryk for en umiddelbar Stemning end for en grundig genenmtænkt Overbevis-

ning. Men da dette Spørgsmaal er af en saa stor Rækkevidde, og da den *tvungne* Undervisning er en ny Tendens, der her stikker Hovedet frem, er det, at jeg vil forsøge at faa en mere frugtbringende Diskussion i Gang her i Bladets Spalter.

Lad os tænke os denne eventuelle Lov i Praksis.

Fru Berg Nielsen, der kraftigt støttede Fru Knudsen, havde tænkt sig, at den lov-befalede Undervisning skulde foregaa i Aftentimeren nogle af Ugens Dage — saa var baade Husmødre og Principaler nødt til at slippe de unge Piger af Sted, saa ogsaa, og især disse fra de mindre heldigt stillede Samfundslag kunde faa Del i Undervisningens Goder«. Udmærket i Teori; men i Praxis vil det sige, at disse unge Piger, der daglig arbejder fra Kl. 6, 7, 8 om Morgenen til Kl. 6, 7 og 8 Aften: i Fabrikker, som Tjenestepiger, i Forretninger o. l. skulde berøves Dagens Lyspunkt, Sliddets Belønning — Hvilen og Friheden i de alt for korte Aftentimer. Og til Nytte og Glæde for hvem og hvad, vil disse unge Piger spørge. Jo, svares der snusfornuftigt, til Nytte og Gavn for det mulige Hjem og de eventuelle Børn, som du en Gang om 10 Aar eller mere vil faa Ansvar for. (Lad mig saa indskyde et Spørgsmaal: hvor mange Gennemsnitsmennesker erindre en otte—ti Aar efter Afslutningen af deres Skolegang Enkelthederne fra Historie, Matematik og Sprog, naar de i det mellemliggende Tidsrum ikke har haft ringeste Berøring med disse Fag?). Jeg vil rent ud erklære: jeg tror ikke, at den tvungne Undervisning i denne Form i fjerneste Maade vil bære de Frugter, som de store Ofre turde lade vente. For man er vel opmærksom paa Ofrene: de økonomiske Ofre fra det offentlige Side og de private Ofre, fra Arbejdsgivernes og — jeg fristes til at sige Delinkventernes Side! Jeg tænker med Gru paa, om jeg selv i mine Studie- og Læreaar havde levet under en saadan Tvangslov — for det kunde saamænd saa let hændet: jeg er nemlig fra Norge, det frie Norge med kvindelig Stemmeret, men ogsaa med et helt Net af snusfornuftige Indgreb i de hæderlige Borgeres Bevægelsesfrihed; jeg tænker paa, om jeg efter mine 6 Timers Skoletid og ligesaa mange Stile- og Lektietimer hjemme skulde hastet til et andet Kursus med nye Undervisningsemner og nye Lektier; eller jeg tænker paa, om jeg, da jeg 17 Aar gammel

*) Flere Indlæg er indsendt og vil blive optagne efterhaanden som Pladsen tillader det.